

**MINISTERIE VAN DE
VLAAMSE GEMEENSCHAP**

Administratie Milieu,
Natuur en Landinrichting

**INSTITUUT VOOR BOSBOUW
EN WILDBEHEER**

Visbestandsopnames op de Spuikom te Oostende (1998).

Van Thuyne G. en Belpaire C.

Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
Duboislaan 14
B-1560 Hoeilaart-Groenendaal

december 2000
IBW.Wb.V.IR.2000.112

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

Visbestandsopnames op de Spuikom te Oostende (1998).

Van Thuyne G. en Belpaire C.

23454

Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
Duboislaan 14
B-1560 Hoeilaart-Groenendaal

1. Inleiding

Door het IBW werd in samenwerking met de houtvesterij Brugge, Afdeling Bos en Groen van AMINAL op 22 en 23 september 1998 visbestandsopnames uitgevoerd op de Spuikom te Oostende.

2. Situering

De Spuikom is gelegen te Oostende (coördinaten X = 51.072, Y = 214.082), vlak naast het kanaal Gent-Oostende en staat met een sluis in verbinding met de Haven van Oostende, zij is in beheer van de Afdeling Waterwegen Kust. De spuikom is ongeveer 1 ha groot en de oevers bestaan volledig uit betonnen damplanken. Er bevinden zich verschillende watersportclubs langsheen de put en er wordt dan ook intensief op gesurfd en gezeild. Naast deze watersporten is ook kruisnetvisserij toegestaan. Op de Spuikom worden ook oesters gekweekt.

3. Materiaal en methode

Er werden 8 schietfuiken met identieke afmetingen (hoogte eerste hoepel, 1 m; fuiklengte 6.4 m en een tussenvleugel van 9.6 m) aangewend. Voor een nauwkeurige beschrijving van de afmetingen van de aangewende fuien wordt verwezen naar Van Thuyne (1996). De fuien werden op 22/09/98 geplaatst en op 23/09/1998 terug opgehaald. Op Figuur 1 zijn de verschillende fuikbemonsteringsplaatsen aangegeven.

Er werden ook 2 kieuwnetten met een lengte van 30 m, hoogte 1.5 m en een maaswijdte van respectievelijk 60 mm (KN 1) en 40 mm (KN 2) gebruikt. De kieuwnetten werden gedurende 1 uur tegen de bodem geplaatst.

Ten noorden van de Spuikom, aan de steiger van de sportclub werden er enorm veel kleine visjes waargenomen. Van deze werden er een aantal met een schepnetje opgevisst.

4. Resultaten

4.1 Fysicochemisch onderzoek

Op het moment van de visbestandsopnames werden volgende fysicochemische waarden gemeten:

pH	8.5
O ₂ in mg/l	12.1
T in °C	18.1
cond in ms/cm	46.8

4.2 Resultaten van de visbestandsopnames

Tabel 1 : Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) per methode

methode	paling	schol	steenbolk	dikkopje	brakwaterg	zeebaars	sprot	N
fui 1	X							
fui 2	X							
fui 3	X	X						
fui 4	X	X	X					
fui 5	X	X	X	X				
fui 6	X	X	X					
fui 7	X	X						
fui 8	X	X	X			X		
KN 1								
KN 2		X					X	
schepnetje					X			

Tabel 2 : Morfometrische specificaties van de gemeten en gewogen vissoorten op elke staalnameplaats (G.L. gemiddelde totale lengte in cm, G.G. gewicht in g; N_L aantal gemeten individuen, N_G aantal gewogen individuen)

methode	paling		schol		steenbolk		dikkopje		brakwatergrondel		zeebaars		sprot	
	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G	G.L. min-max N _L	G.G. min-max N _G
fuik 1	33.3 33-34 3	76.7 72-81 3												
fuik 2	34.1 27-50 16	77.9 37.3-217.5 16												
fuik 3	33.9 26-44 7	75.4 35.5-148 7	14.5 13.8-15.1 2	32.8 25.5-40 2										
fuik 4	27.5 26-29 2	36.4 27.0-45.7 2	11.3 9.7-12.9 2	16 10.5-21.5 2	13 1	24.5 1								
fuik 5	50.5 28-73 2	397.4 38.9-755.8 2	11.6 9.4-13.6 4	16.6 7.8-24.8 4	13.6 12.8-14.6 3	32.7 30.7-35.4 3	8.4 8.3-8.5 2	4.7 4.6-4.9 2						
fuik 6	31 25-35 4	56.8 37.1-72.2 4	11.4 8.0-14.2 3	18.3 3.9-33.2 3	14.5 13.1-16.0 6	37.2 26.5-49.1 6								
fuik 7	31.7 22.5-43.0 25	55.6 20.8-160 25	9.0 1	6.0 1										
fuik 8	32.6 27-44 11	61.4 31.5-142.5 1	12.8 1	23.2 1	14.5 12.8-16.5 5	36.4 23.3-56.3 5					14.9 9.5-20.2 2	64.2 8.2-120.2 2		
KN 1														
KN 2			26 1	209.7 1									11.5 1	11.4 1
schepnetje									3.3 2.8-4.0 80	niet gewogen				

Tabel 3 : Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats uitgedrukt in 'Catch Per Unit Effort' (CPUE) (kieuwnetten in G/uur en N/uur; fuiken in G/24 uur en N/24 uur met G = gewicht in g en N = aantal).

Plaats		paling	schol	steenbolk	dikkopje	brakwatergrondel	zeebaars	sprot	Totaal
fuik 1	G/24 u	230							230
	N/24 u	3							3
fuik 2	G/24 u	1245.7							1245.7
	N/24 u	16							16
fuik 3	G/24 u	527.5	65.5						539
	N/24 u	7	2						9
fuik 4	G/24 u	72.7	32	24.5					129.2
	N/24 u	2	2	1					5
fuik 5	G/24 u	794.7	66.3	98.2	9.5				968.7
	N/24 u	2	4	3	2				11
fuik 6	G/24 u	227.2	54.8	222.9					504.9
	N/24 u	4	3	6					13
fuik 7	G/24 u	1388.8	6						1389.4
	N/24 u	25	1						26
fuik 8	G/24 u	675	23.2	181.9			128.4		1008.5
	N/24 u	11	1	5			2		19
KN 1	G/u								0
	N/u								0
KN 2	G/u		209.7					11.4	221.1
	N/u		1					1	2
schepnetje						*			*
						80			80

* niet gewogen

Tabel 4: Overzichtstabel van de totale vangsten met per soort: de aantallen (N), de gemiddelde lengten (G.L. in cm) met minima en maxima, de gemiddelde gewichten (G.G. in g) met minima en maxima en de totale gewichten

soort	N	G.L.	G.G.	T.G.
paling	70	33.0 (22.5-73.0)	73.7 (20.8-755.8)	5161.6
schol	14	12.9 (8.0-26.0)	32.7 (3.9-209.7)	457.5
steenbolk	15	14.2 (12.8-16.5)	35.2 (23.3-56.3)	527.5
dikkopje	2	8.4 (8.3-8.5)	4.8 (4.6-4.9)	9.5
brakwatergrondel	80	3.3 (2.8-4.0)	niet gewogen	
zeebaars	2	14.9 (9.5-20.2)	64.2 (8.2-120.2)	128.4
sprot	1	11.5	11.4	11.4

5. Bespreking en conclusies

In het totaal werden met de verschillende bevissingstechnieken slechts 184 vissen gevangen met een totale biomassa van ongeveer 6.3 kg. De soorten die werden gevangen zijn: paling, schol, steenbolk, dikkopje, brakwatergrondel, zeebaars en sprot. Paling is qua biomassa de dominante soort op de Spuikom. Er werd opmerkelijk veel kleine paling gevangen. De oorzaak is hier waarschijnlijk het feit dat er op de spuikom intensief wordt gevestigd door kruisnet vissers die de grotere palingen meenemen.

Gezien de met het schepnet opgeviste vissen, vooral juvenielen betrof van de brakwatergrondel, kunnen we stellen dat de spuikom een opgroei gebied is voor deze soort.

Naast deze vissoorten werden ook een groot aantal krabben en steurgarnalen op de Spuikom aangetroffen.

Merken we ook op dat er op de Spuikom, door lokale vissers, een 60-tal aalscholvers werden geteld.

6. Gebruikte afkortingen en wetenschappelijke benamingen van de aangetroffen vissoorten

paling, *Anguilla anguilla*

schol, *Pleuronectes platessa*

steenbolk, *Trisopterus luscus*

dikkopje, *Pomatoschistus minutus*

brakwatergrondel, *Pomatoschistus microps*

zeebaars, *Dicentrarchus labrax*

sprot, *Sprattus sprattus*

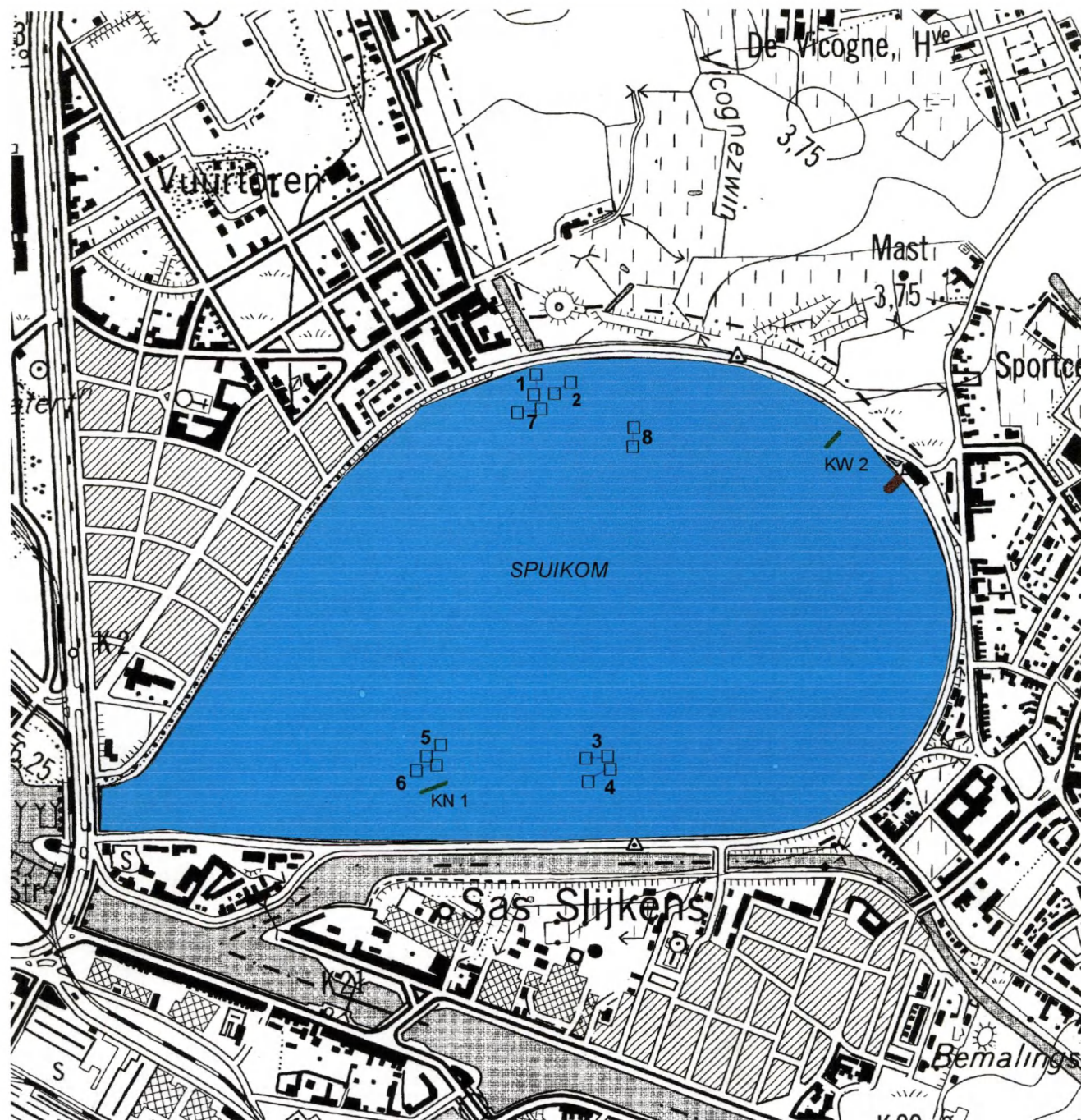
7. Referenties

- Van Thuyne, G., 1996

Inventarisatie van de aanwezige bevissingsapparatuur op het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

Intern rapport Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. IBW.Wb.V.IR.96.28, 9p.

Visbestandsopnames op de Spuikom te Oostende 1999

0 300 600 900 1200 m.

Legende

- Fuij
- Kieuwnet
- Spuikom

